

Παρέμβαση από: Ευάγγελο Απ. Γωγάκο, Μέλος Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης

ΠΡΟΣ
το 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο
Δικηγορικών Συλλόγων

Θέμα: Η θεσμική παράσταση και ποιοτική αξιολόγηση του Έλληνα Δικαστή

Ένας από τους βασικούς λόγους της κρίσης του πολιτικού συστήματος είναι το γεγονός ότι η ελληνική δικαιοσύνη απέτυχε να διαλευκάνει τα μεγάλα σκάνδαλα που είδαν το φως της δημοσιότητας, κατ' άλλους δε θ' απεφεύγετο η σοβούσα μέχρι και σήμερα οικονομική κρίση αν οι μηχανισμοί της λειτουργούσαν έγκαιρα και αποτρεπτικά, με αναγκαία συνέπεια να μην δικαιολογήσει την υψηλή απόστολή της, να εμπνεύσει αισθήματα ισονομίας και δικαίου στην ελληνική κοινωνία.

Ο μέσος Έλληνας πολίτης ο τελικός αποδέκτης των υπηρεσιών της δικαιοσύνης, στο όνομα του οποίου άλλωστε νομιμοποιείται και δικαιολογείται η δράση της διαπιστώνει με θλίψη και απογοήτευση ότι τόσο η ορθή όσο και κυρίως η ταχεία απονομή της αποτελούν κυριολεκτικά ουτοπία.

Ένας αντικειμενικός παρατηρητής επί θεμάτων που άπτονται την απονομή της δικαιοσύνης στη χώρα μας ειδικά μετά την μεταπολίτευση θα διαπιστώσει με ενάργεια ότι αυτή βρίσκεται σε συνεχή πτώση με αποκορύφωμα τα χρόνια που διανύουμε.

Μια ανασκόπηση της πολιτικής δράσης τα χρόνια που διέρρευσαν θα καταδείξει ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης κινήθηκε σε κάκιστη διαχείριση των προβλημάτων του χώρου χωρίς τομές και ρήξεις, αναλώθηκε κυρίως σε θεσμικές παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση-επιτάχυνση της Δικαιοσύνης, όπως τεχνοκρατικά αποκλήθηκε, θυμίζω μερικές από αυτές όπως:

- τις πολλαπλές τροποποιήσεις των βασικών νομοθετημάτων μας (ΚΠολΔ,ΚΠοινΔ) σε σημείο που άλλαξε άρδην η φυσιογνωμία τους
- την αποποινικοποίηση σειράς αδικημάτων
- την απόσυρση σημαντικού αριθμού εκκρεμών ποινικών υποθέσεων
- τη θέσπιση περιορισμών στην άσκηση ενδίκων μέσων ή και την κατάργηση κεκτημένων δικαιωμάτων

-την επιβολή υψηλού κόστους δημοσιονομικών μέτρων (παραβόλων) στην άσκηση παντός είδους δικαιώματος πρόσβασης παροχής έννομης προστασίας, ασύμμετρων εν τέλει ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες

-τον υπερδιπλασιασμό του αριθμού των δικαστικών λειτουργών και τη σημαντική αύξηση των αποδοχών τους.

Παρά ταύτα ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν επετεύχθη, αντί επιτάχυνσης παρατηρούμε επιβράδυνση, η κατάσταση στην ελληνική δικαιοσύνη εξακολουθεί να έχει διαστάσεις φαινομένου αρνησιδικίας. Η Ελλάδα όπου οι λέξεις δίκαιο και δικαιοσύνη πρωτοεμφανίστηκαν έχει σήμερα το θλιβερό προνόμιο να έχει υποστεί σαν μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις περισσότερες καταδίκες από το ΕΔΑΔ για θέματα που άπτονται την απονομή της δικαιοσύνης (παραβίαση άρθρου 6 της Συνθήκης).

Άξια αναφοράς και επιστημόσεως τυγχάνουν νομίζω τα πορίσματα συγκριτικής έρευνας της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης και σύμφωνα με τα οποία:

Η Ελλάδα βρίσκεται στην κορυφή των Ευρωπαϊκών κρατών (3η) από απόψεως αριθμού Δικαστηρίων και Δικαστών

Στην Ελλάδα η μέση διάρκεια εκδίκασης μιας υπόθεσης Πολυμελούς Πρωτοδικείου διαρκεί πάνω από 5 χρόνια, μιας πλημμεληματικής παραβάσεως, 5-8 χρόνια, κακουργηματικής 10-12 χρόνια, οι δε αιτήσεις και αναιρέσεις στο ΣτΕ εκδικάζονται σε απροσδιόριστο χρονικό διάστημα.

Αντίστοιχα ο μέσος χρόνος για την έκδοση πρωτόδικης αποφάσεως στις αστικές μεν διαφορές, είναι : στη Μ.Βρετανία 3 μήνες, στη Γερμανία ομοίως και στην Ιταλία 16 μήνες, στις ποινικές δε υποθέσεις στη Μ.Βρετανία είναι 4 μήνες, στη Γερμανία 6 μήνες και στη Γαλλία 7-8 μήνες.

Κατά συνέπεια, οι συνεχώς προβαλλόμενες αιτιάσεις της έλλειψης δήθεν επαρκούς αριθμού Δικαστηρίων και Δικαστών του μεγάλου αριθμού των Δικηγόρων ή και ακόμη του φιλόδικου χαρακτήρα του Έλληνα πολίτη ως αιτιών του αρνητικού αυτού φαινομένου, δεν βρίσκουν πειστικό έρεισμα. Η απάντηση κατά τη γνώμη μου βρίσκεται, κατ' ανάγκη θα τόνοιζα, στη χαμηλή ποιότητα των υπηρεσιών των Δικαστικών λειτουργών, μόνο που αυτό δεν τονίζεται με παρρησία και ευθύτητα απ' αυτούς που έχουν τη θεσμική ευθύνη να το πράξουν. Αντίθετα εξακολουθούμε να αναφερόμαστε αποκλειστικά στην ανεξαρτησία του Έλληνα Δικαστή χωρίς και αυτήν τελικά να επιτυγχάνουμε και κυρίως την «εσωτερική ανεξαρτησία» του.

Αλήθεια είναι ότι στο περιθώριο της εμφάνισης των κρουσμάτων διαφθοράς και στον ευαίσθητο χώρο της Δικαιοσύνης και για πρώτη φορά δημόσια υψώθηκαν φωνές από μεμονωμένους δικηγόρους που αμφισβήτησαν την επάρκεια ικανού αριθμού Δικαστών, φωνές που θα έπρεπε να ευαισθητοποιήσουν τουλάχιστον την ηγεσία της Δικαιοσύνης, η τελευταία όμως αντί να προβληματισθεί, αντιμετώπισε το θέμα όπως αποδείχθηκε στην πράξη, ως ευθεία αμφισβήτηση του κύρους της, την εξόργισε και την ώθησε σε αυστηριοποίηση των ποινών.

Την αποτυχία του όλου συστήματος που διέπει την επιλογή και υπηρεσιακή εξέλιξη των Δικαστικών λειτουργών στη χώρα μας και κατά συνέπεια την ανεπάρκεια τους έρχεται η ίδια η

Βουλή των Ελλήνων κατά παγκόσμια πρωτοτυπία να ομολογήσει με τη θέσπιση των Νόμων 1390/1983 και του 3830/2007, στην αιτιολογική έκθεση του τελευταίου καταγράφεται η ανάγκη αποχώρησης εκατό περίπου Δικαστικών λειτουργών πλην Αρεοπαγιτών, Συμβούλων της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για το λόγο ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους ή δεν είναι κατάλληλοι για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων με παροχή κινήτρων για την -πρόωρη συνταξιοδότησή τους(συμπλήρωση 13 ετών μόνο υπηρεσίας, αν άσκησαν δε δικηγορία με τη συμπλήρωση 10 ετών και προαγωγή στον επόμενο βαθμό) ή την παροχή δυνατότητας διορισμού σε διοικητικής φύσεως υπηρεσίες, εφόσον κριθούν επαρκείς προς τούτο, για μεγαλύτερο αριθμό απερχομένων δεν έγινε λόγος, για να μην επιβαρυνθεί περισσότερο η Εθνική Οικονομία μας!!!

Εξήλθαν τελικά 70 περίπου δικαστές χωρίς κανέναν να προβληματίσει το αυτονόητο ότι οι εξελθόντες ανεπαρκείς δικαστές διεκπεραίωσαν αγνώστου αριθμού υποθέσεις με αποδεδειγμένη την ανικανότητά τους και αν μεν δεν προβληματίσε τότε το ερώτημα που τίθεται σήμερα είναι γιατί δεν επανήλθε ο Έλληνας Νομοθέτης με την ψήφιση νεότερου Νόμου μολονότι παρήλθε έκτοτε επαρκής χρόνος 12 ετών εκτός εάν θεωρήσουμε ότι έκτοτε δεν αντιμετωπίζουμε το ίδιο πρόβλημα.

Είναι προφανές ότι η Ελληνική Πολιτεία με τη θέσπιση των ανωτέρω νόμων «περί εθελουσίας εξόδου» ουσιαστικά θέλησε να επιλύσει το υπαρκτό πρόβλημα ανεπάρκειας μερίδας των δικαστών παρακάμπτοντας το δυσεπίλυτο πρόβλημα της μονιμότητας και ισοβιότητας τους σε συνδυασμό με τη θεσμική αδυναμία του ελέγχου της επάρκειάς τους που αφέθηκε αποκλειστικά στους δικαστές στα πλαίσια του αυτοδιοίκητου της λειτουργίας τους.

Με λίγα λόγια η απονομή της δικαιοσύνης στη χώρα μας είναι εμφανώς ανέλεγκτη και μια ανέλεγκτη εξουσία είναι δυστυχώς επικίνδυνη.

Στα χρόνια που πέρασαν οι δραστηριότητες των Δικηγορικών Συλλόγων, η θεσμική φωνή του Έλληνα πολίτη, εξαντλήθηκαν στην επίλυση των όντως σημαντικών επαγγελματικών προβλημάτων του κλάδου δεν επέδειξαν όμως στον ίδιο βαθμό την ισότιμη θεσμική τους αποστολή, ήτοι την διασφάλιση της λειτουργίας μιας ανεξάρτητης δικαιοσύνης όπως αυτή καταγράφεται στο άρθρο 90 του ΚΔ- Ν.4194/2013.

Εκχωρήσαν δυστυχώς στην πράξη την πρωτοβουλία των θεσμικών αλλαγών στις Κυβερνήσεις και τους δικαστές, τούτο δε καθίσταται εμφανές από τα μέλη που ο εκάστοτε Υπουργός Δικαιοσύνης όριζε στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές ήταν Δικαστές, καθηγητές Νομικής Σχολής και ελάχιστοι Δικηγόροι. Σας θυμίζω ότι ο κύριος Χαμηλοθώρης , δικαστής, διήνυσε όλες τις βαθμίδες της υπηρεσιακής του ανέλιξης μέχρι και αυτή του Αρεοπαγίτου στο Υπουργείο, όντας ο μόνιμος εισηγητής όλων των νομοσχεδίων της μεταπολίτευσης μέχρι και πρόσφατα.

Το μοναδικό μέλημα των ελληνικών κυβερνήσεων διαχρονικά δεν ήταν η ποιοτική αναβάθμιση του έλληνα δικαστή (θεσμική και εσωτερική ανεξαρτησία) αντίθετα ήταν και είναι η αναζήτηση εκείνων των δικαστών που θα υπηρετήσουν καλύτερα τις πολιτικές τους επιλογές από την άλλη δε πλευρά δεν είδαμε τους δικαστές στις κινητοποιήσεις τους να προτάσσουν προβλήματα απονομής της δικαιοσύνης ειμή μόνον ζητήματα της υπηρεσιακής τους εξέλιξης.

Τα πρόσφατα παραδείγματα συμπεριφοράς των Προέδρων του ΣτΕ και ΑΠ Σταυρόπουλου και Θάνου αντίστοιχα αποτελούν έμπρακτη επιβεβαίωση της απροκάλυπτης διαπλοκής κυβέρνησης και ηγεσίας της Δικαιοσύνης.

Είναι προφανές ότι «το άλας έχει μωρανθεί» και το εναγώνιο ερώτημα που ανακύπτει είναι « εν τίνι αλισθήσεται» κατά την επίκαιρη ευαγγελική ρήση.

Αναμφίβολα ο σκοπός της παρούσης επιστολής μου θα ήταν ανεπιτυχής αν περιοριζόταν αποκλειστικά σε διαπιστώσεις , στην εκφορά καταγγελτικού λόγου, αν δεν συνοδευόταν από θεσμικές αλλαγές που κατά την ταπεινή μου άποψη πρέπει να γίνουν.

1. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ :

ΕΠΕΙΔΗ παραγωγή πολιτικής σημαίνει την ανεύρεση βιώσιμων λύσεων σε ορατά χρονίζοντα προβλήματα με σκοπό τη βελτίωση του μέλλοντος μιας κοινωνίας, η έλλειψη αυτής της πολιτικής είναι εξόφθαλμη στην μεταπολιτευτική Ελλάδα στον καίριο χώρο της Δικαιοσύνης και για άρση αυτού του φαινομένου ταπεινά **ΠΡΟΤΕΙΝΩ**:

Η αξιολόγηση της ποιότητας του υποψήφιου Δικαστή πρέπει να διέλθει τρία χρονικά στάδια, να αρχίσει δηλαδή από το πανεπιστήμιο, να ακολουθήσει αυτό της άσκησης δικηγορίας και να τελειώσει με την επιλογή από τη Βουλή των Ελλήνων.

Αν θέλουμε πραγματικά να οραματιστούμε το αυριανό τέλειο πρότυπο του Έλληνα Δικαστή, πρέπει να τον δοκιμάσουμε πολύ νωρίτερα και όχι όπως σήμερα στις εισαγωγικές του εξετάσεις στη Σχολή, φοβάμαι πως εκεί είναι πλέον πολύ αργά.

α) Στο πρώτο στάδιο (πανεπιστημιακό):Είναι γνωστό ότι οι Δικηγόροι στα Πανελλήνια Δικηγορικά τους Συνέδρια από καιρό πρότειναν τη δημιουργία στις Νομικές Σχολές δυο τμημάτων, ενός για τα νομικά επαγγέλματα και ενός για νομικές σπουδές γενικά, πρόταση που τελικά δεν υιοθετήθηκε και προσέκρουσε στη θέση ότι είναι αδύνατη η λειτουργία στην ίδια σχολή ενός αναβαθμισμένου με ένα αντικειμενικά υποδεέστερο τμήματος.

Η λύση που προτείνω είναι αφού μετονομαστεί Νομική Σχολή σε Σχολή ή Επιστήμης του Δικαίου, να διδάσκει την επιστήμη του Δικαίου μόνο σε εκείνους που πρόκειται να ακολουθήσουν νομικό επάγγελμα (Δικαστές, Δικηγόροι, νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους, Υπάλληλοι του υπουργείου Εξωτερικών, δικαστικοί υπάλληλοι, υποθηκοφύλακες, υπάλληλοι του κτηματολογίου κ.α.)

Όλα τα άλλα επαγγέλματα στα οποία είναι χρήσιμη η κατοχή κάποιων νομικών γνώσεων χωρίς ιδιαίτερη εξειδίκευση και εμπάθунση πρέπει να εξυπηρετούνται, όχι πια από τις Νομικές Σχολές, αλλά από άλλου τύπου ανώτερες

Πρέπει να σταματήσει η εσφαλμένη αντίληψη ότι η νομική παιδεία είναι γενική παιδεία και ότι μπορεί να τη αποκτήσει οποιοσδήποτε θέλει να ασχοληθεί με οποιοδήποτε επάγγελμα που δεν απαιτεί τεχνικές γνώσεις, καθώς και στην κακή τακτική της νομοθέτησης του πτυχίου Νομικής ως απαραίτητου προσόντος για την προαγωγή ή την οικονομική βελτίωση της θέσης διαφόρων υπαλλήλων ασχέτων με την απονομή της Δικαιοσύνης και τέλος στην αντίληψη ότι η Νομική επιστήμη είναι εύκολη επιστήμη.

Άπαξ και μπει κανείς στη Νομική Σχολή, κάποτε θα βγει, έστω και αν δεν παρακολούθησε ούτε ένα μάθημα, αφού η υπερπληθώρα των φοιτητών κάνει αδύνατο τον έλεγχο της παρουσίας τους και της ενεργητικής συμμετοχής τους στο μάθημα και μεταβάλλει τις Νομικές Σχολές σε απλά εξεταστικά κέντρα. Οι παράγοντες αυτοί καθιστούν τη Νομική Σχολή περιζήτητη επιστήμη για τους υποψηφίους φοιτητές και προκειμένου να παρακαμφθεί προσωρινά και το πρόβλημα της ανεργίας των νέων, οδηγεί την πολιτεία στην διατήρηση του αριθμού των εισαγομένων σε υψηλότατα επίπεδα.

Με τέτοιους αριθμούς και η τήρηση δεοντολογίας στον στίβο του επαγγελματικού ανταγωνισμού αποβαίνει ουτοπία, καθώς το μαζικό πανεπιστήμιο οδηγεί μοιραία και σε μαζικό επάγγελμα, όπου καμία δεοντολογία δεν μπορεί να απαιτηθεί.

Και όμως η νομική επιστήμη, στη θεωρία και στην πράξη, απαιτεί κατ'εξοχήν ανεπτυγμένη κριτική ικανότητα, αφού έργο της τελικά είναι η απονομή του Δικαίου, που προϋποθέτει σύγκριση επιχειρημάτων και κρίση πάνω από σε συγκεκριμένη ανθρώπινη συμπεριφορά.

Με την προτεινόμενη λύση που αποτελεί επανάληψη όμοιας παλαιότερας προτάσεως με τίτλο «Αναμόρφωση Νομικών Σπουδών», θα διέλθει από ένα πρώτο στάδιο ουσιαστικού ελέγχου της κριτικής ικανότητας, δεοντολογίας και ήθους, πληρέστερης επιμορφώσεως και κυρίως αυτογνωσίας ότι με την απόκτηση του πτυχίου πρόκειται να επιτελέσει ύψιστο έργο και δεν θα είναι όπως σήμερα συμβαίνει και όπως εύστοχα παρατήρησε ο αείμνηστος καθηγητής Νικόλαος Πανταζόπουλος «έν\ας υποψήφιος επιβάτης αεροπλάνου με άγνωστο προορισμό και κατεύθυνση».

β)Το δεύτερο στάδιο ελέγχου της εν γένει προσωπικότητας του υποψηφίου δικαστή πρέπει να είναι αυτό της ασκήσεως πραγματικής δικηγορίας τουλάχιστον για δέκα χρόνια.

Ένας αντικειμενικός των πραγμάτων ερευνητής, κατεχόμενος από ενδιαφέρον και πόνο για την Ελληνική Δικαιοσύνη, αδυνατεί να αντιληφθεί την απουσία αυτού του στοιχείου σαν αναγκαίας προϋπόθεσης από την ισχύουσα Νομοθεσία. Η μετάβαση του Δικαστή από τα

πανεπιστημιακά θρανία και πρόσφατα από τα αντίστοιχα της Εθνικής Σχολής Δικαστών στα έδρανα των Δικαστηρίων χωρίς καμία δυνατότητα ενδιάμεσου ελέγχου της κριτικής του ικανότητας είναι λίαν επιεικώς επικίνδυνο φαινόμενο. Η άσκηση δικηγορίας είναι το αναγκαίο εκείνο στάδιο όπου ο υποψήφιος Δικαστής:

- α) Θα μετουσιώσει σε πράξη τις θεωρητικές του γνώσεις
- β) θα δοκιμάσει τις ικανότητές του να υπηρετήσει το θεσμό
- γ) θα νιώσει το παλμό της συναλλακτικής ζωής και της αγοράς γενικότερα
- δ) θα διαπιστώσει τις μεθοδεύσεις των συναλλασσομένων
- ε) Θα διευρύνει τις γνώσεις του σε εξειδικευμένα γνωστικά αντικείμενα με τη παρακολούθηση φροντιστηριακών μαθημάτων που οι Δικηγορικοί Σύλλογοι διενεργούν
- στ) θα ζυμωθεί περισσότερο με τη ζωή γενικά και ειδικά με τη δικαστηριακή πρακτική
- ζ) θα ασκήσει κριτική στο δικαστή από τη θέση του διαδίκου
- η) θα ψυχολογήσει το διάδικο και πως αυτός συμπεριφέρεται ευρισκόμενος ενώπιον της Δικαιοσύνης

Τέλος με έναν λόγο, θα αποκτήσει εμπειρία ζωής, αυτή που ο θυμόσοφος λαός μας τονίζει ότι αποκτάται με βαρύτατο τίμημα «της λεύκανσης της κεφαλής»

Στο στάδιο αυτό επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα να αποδείξει ο υποψήφιος όχι μόνο την ενεργή-μάχιμη δικηγορία παρουσιάζοντας τον αντίστοιχο αριθμό φακέλων των υποθέσεων που χειρίστηκε αλλά και της διαγωγής, του ήθους του ως Δικηγόρου με τήν προσκόμιση βεβαιώσεως ελλείψεως πειθαρχικού παραπτώματος από τον πειθαρχικό του φάκελο που τηρείται σε κάθε Δικηγορικό Σύλλογο. Έτσι με τον προτεινόμενο τρόπο εξασφαλίζεται ένα δεύτερο στάδιο ελέγχου.

Η αύξηση του κατώτερου ορίου ηλικίας που ισχύει σήμερα είναι αναγκαία για το λόγο ότι όλα τα αναγκαία στοιχεία που πιο πάνω αναφέρθηκαν δεν μπορεί να αποκτηθούν σε νεότερη ηλικία.

Στις προβαλλόμενες προτάσεις, ιδίως η άσκηση δεκαετούς δικηγορίας, η συνακόλουθη αύξηση του κατωτέρου ορίου ηλικίας είναι αλήθεια ότι υπάρχει ισχυρός αντίλογος που εστιάζεται στο επιχείρημα ότι τα παραπάνω στοιχεία θα απωθήσουν πολλούς ικανούς υποψηφίους Δικηγόρους και μάλιστα αυτούς που θα έχουν ήδη δημιουργήσει αξιόλογη και κυρίως οικονομική παρουσία στο δικηγορικό στίβο.

Αναντίρρητα το στοιχείο της οικονομικής αποκατάστασεως επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την επιλογή τον επαγγέλματος ενός νέου, δεν μπορεί και δεν πρέπει όμως αυτό το στοιχείο να είναι το κυρίαρχο, γιατί η τυχόν κατάφαση αυτού του στοιχείου απαξιώνει την υψηλή αποστολή που καλείται να υπηρετήσει και που δεν είναι άλλη από την εκπλήρωση υψηλού ιδεώδους.

3. Με εφόδια πλέον το πτυχίο της Σχολής επιστήμης του Δικαίου και της ευδόκιμης δεκαετούς δικηγορίας- τρίτο στάδιο- ο υποψήφιος οφείλει να καταθέσει αίτηση στον Δικηγορικό Σύλλογο του οποίου είναι μέλος εκφράζοντας τη βούλησή του να επιλεγεί Δικαστής, ο δε Σύλλογος αποφαινεται επί του αιτήματος του με μυστική ψηφοφορία. Στη συνέχεια αν γίνει δεκτός επιβάλλεται η αξιολόγησή του, επί συνεντέξει σε Κέντρο Ερευνών από Ειδική Επιτροπή, ήτοι από Κέντρο Ερεύνης και ψυχαναλύσεως, όπου ερευνάται ο υποψήφιος από πάσης πλευράς, ψυχικής, ψυχολογικής, νοομετρικής, πνευματικής και κοινωνικής.

Ένα τέτοιο κέντρο με γη βαθύτερη ψυχική έρευνα και ανατομία του «ΕΓΩ» του υποψηφίου μπορεί να αποδώσει αξιόλογα θετικά αποτελέσματα σε επίπεδο αυτοελέγχου, αυτογνωσίας, και της επιλογής των αρίστων. Με την έρευνα θα διαπιστωθεί αν έχει ολοκληρωμένη προσωπικότητα, ικανή να ανταποκριθεί στο δυσβάσταχτο βάρος. Αν είναι τύπος αδιάφορος, ακοινωνήτος, αυταρχικός, διεστραμμένος, ή αν είναι ανεπιλήπτου διαγωγής, ακόμη οι αντιλήψεις του γι επίκαιρα κοινωνικά θέματα, γα δημόσια ήθη, τα ναρκωτικά, την οικογενειακή αγωγή, τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, την παιδική εγκληματικότητα, την αφοσίωση πανανθρώπινες αξίες.

Επί πλέον επιβάλλεται η προηγούμενη ψυχολογική εξέταση δια της χρήσεως των σημερινών τελειοποιημένων τεστ (ψυχομετρικών και νοομετρικών) από αδιάβλητη επιτροπή ειδικών. Θα επιτευχθεί έτσι η επιλογή των πλέον άξιων από απόψεως δομών της προσωπικότητας και ψυχοσυγκροτήσεως.

Η τελική επιλογή προτείνω να γίνεται με απόφαση της διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής (αρ.101^ΑΣ) μια επιλογή που συνάδει απόλυτα με τις συνταγματικές επιταγές (αρθ1 και 51 παρ.2 Σ) έμπρακτης νομιμοποίησης της λαϊκής κυριαρχίας και της αντιπροσώπευσης, δεν θα είναι μέριμνα αποκλειστικά σχεδόν Δικαστών, όπως ισχύει σήμερα και προφανώς προσδίδει το ανάλογο κύρος στον θεσμό.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πρόδηλο είναι ότι με τις προτεινόμενες λύσεις ευθαρσώς εισηγούμαι την κατάργηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου επιλογής του υποψηφίου Δικαστή (Ν. 2236/1994) (διαγωνισμού εισαγωγής στη Σχολή Δικαστών).

Από την ανάγνωση και μόνο του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου επιλογής των Δικαστών είναι πασιφανές ότι αυτό παρουσιάζει πλείστα όσα αρνητικά στοιχεία που αντικειμενικά εξεταζόμενα δεν επιτυγχάνουν τον αυτονόητο σκοπό στον οποίο θα έπρεπε να στοχεύουν, στην είσοδο των ποιοτικά αξιολογότερων, θα έλεγε κανείς ότι ο διαγωνισμός προϊδιάζει, με επουσιώδεις διαφορές, με οποιονδήποτε άλλον που διενεργείται για την Πρόσληψη υπαλλήλου σε οποιανδήποτε Δημόσια Υπηρεσία.

Ο Δικαστής όμως είναι μεν Δημόσιος Υπάλληλος, αλλά είναι κάτι το εντελώς διαφορετικό.

Το μόνο που διερευνάται με την ισχύουσα νομοθεσία είναι οι νομικές γνώσεις του υποψηφίου και δεν διερευνάται όπως θα έπρεπε η εμπειρία, το ήθος και η ακεραιότητα του χαρακτήρα του και τέλος και το σημαντικότερο δεν διερευνάται η κριτική του ικανότητα ή αλλιώς η ικανότητα του αποφασίζεин, μολονότι όταν σχολιάζουμε είτε στο γραπτό είτε στον προφορικό μας λόγο αποφάσεις

των Δικαστηρίων αναφερόμαστε στην κρίση του Δικαστή και σωστά, η έρευνα όμως του πως απέκτησε κριτική ικανότητα ο συγκεκριμένος Δικαστής, φαίνεται ότι διέφυγε της προσοχής του Έλληνα Νομοθέτη.

Οι άνθρωποι γνωρίζουν ότι ο Δικαστής είναι όμοιος τους, ότι η ψυχή και ο νους τους εργάζονται σύμφωνα με την δική τους ψυχή και το δικό τους μυαλό και όμως περιμένουν από αυτόν να τους κρίνει ο τελευταίος ως ένα ον υπεράνθρωπο, που ζει σε άλλον υψηλότερο κόσμο, τον εμπιστεύονται και περιμένουν την απόφαση του ως πρόσφορα από έναν άλλον κόσμο προς τους ανθρώπους που διψούν για τη δικαιοσύνη.

Πολλοί τον θεωρούν «Θεόν μάλλον ή άνθρωπον» γιατί καλείται να επιτελέσει θεία επί της γης αποστολή, την απονομή της δικαιοσύνης μεταξύ των συνανθρώπων του. Η δικαστική εξουσία δεν είναι όμως μια υπερκόσμια, μυθική ή θεϊκή εξουσία, αλλά αντίθετα ανθρώπινη, άνθρωποι την υπηρετούν και διακονούν .

Έτσι η εν γένει επιστημονική-νομική και ευρεία εγκυκλοπαιδική κατάρτιση για όλες τις διατυπούμενες στην εποχή μας ιδέες καθώς και οι βασικές κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές, πολιτιστικές και ηθικές αξίες και κανόνες, ή εργατικότητα και ο ζήλος για εκτέλεση υψηλών καθηκόντων, το φρόνημα, η εγκαρδιότητα, η πραότητα, η απλότητα και η ειλικρίνεια των αισθημάτων, ακόμη και η φυσική αντοχή πρέπει να αποτελούν τα αδιαμφισβήτητα προσόντα αυτού που θέλει να εισέλθει στον δικαστικό κλάδο.

Η μέχρι της εισόδου του στον κλάδο παιδεία και πολιτεία θα πρέπει να παρέχουν τα εχέγγυα της περαιτέρω μελλοντικής εξέλιξης του.

Ο σημερινός τρόπος επιλογής είναι απόλυτα μονόπλευρος. Εξετάζονται οι υποψήφιοι αν γνωρίζουν ό,τι εμπίπτει με έναν λόγο στην νομική επιστήμη. Βαθμολογείται με άριστα ένα γραπτό για τη διαυγή σκέψη του υποψηφίου και την άρτια γνώση των νόμων, των άρθρων και των παραγράφων και εύχεται ενδόμυχα ο εξεταστής, ο υποψήφιος αυτός κατά τα άλλα άριστος Δικαστής να έχει και καλό χαρακτήρα, να είναι ένας ενάρετος Δικαστής, ένας αληθινός Δικαστής. Ή ακόμα εναποθέτει την ελπίδα του στις ολιγόωρες προφορικές εξετάσεις οπότε κοιτάζει στα μάτια τον άγνωστο σε αυτόν νέο μήπως και διαγνώσει εκεί, στοιχεία καλού και ενάρετου χαρακτήρα. Αλλά ποιος έχει την ικανότητα να διαβάσει μέσα στην ψυχή του άλλου;

Και αν έτυχε να μην είναι καλός χαρακτήρας, αν είχε απλά φιλοδοξία να λάβει μια καλή επαγγελματική θέση, χωρίς να διαθέτει τα αναγκαία προσόντα για το έργο αυτό, τότε τι θα γίνει; Ίδού το αμείλικτο ερώτημα. Το αποτέλεσμα μπορεί να το υποθέσει ο καθένας μας. Το ζητούμενο αυτό που αποτελεί άλλωστε και τον πυρήνα της θεματικής ενότητας είναι αν υπάρχει δυνατότητα θετικών θεσμικών παρεμβάσεων θεραπείας ή και ελαχιστοποιήσεως του αρνητικού αυτού φαινομένου, ποιες είναι αυτές, αν είναι δυνατές και βιώσιμες.

Λύσεις θεσμικής παρέμβασης για τη ποιοτική αξιολόγηση του υποψηφίου Δικαστή, υπάρχουν. Μόνο που αυτή πρέπει θεσμικά να αναχθεί σε χρόνο πριν το διορισμό του υποψηφίου και να αποτελέσει στο ανθρώπινα δυνατό βαθμό την αναγκαία προϋπόθεση επιλογής του, γιατί

απλούστατα μετά το διορισμέ του πρέπει να παραδεχτούμε ότι εύκολα μπορεί να διακρίνει κανείς τις εγγενείς και πάνω από όλα ανθρώπινες δυσκολίες αποβολής του από το σώμα.

Μπορεί η θέση μου αυτή να θεωρηθεί υπερβολική , θέλω να πιστεύω όμως ότι απηχεί ισότιμα τις αγωνίες των συναδέρφων μου-μια δημοσκόπηση ασφαλώς θα βοηθούσε εν προκειμένω-ταυτίζεται με τις θέσεις υψηλόβαθμων δικαστικών λειτουργών (Βασ. Νικόπουλου, πρώην Προέδρου του ΑΠ, Αθανασίας Τσαμπάση, τέως αντιπροέδρου του ΣτΕ βλ. ειδικότερα συνέντευξη της τελευταίας στο περιοδικό «ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ»-τεύχος 74/2009).

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι άπαξ και ΕΠΙΤΥΧΕΙ ο υποψήφιος Δικαστής την είσοδό του στη Σχολή κατ' αρχήν θα εξέλθει ως επιτυχών (ούτε ένας δεν απέτυχε στην υπερεικοσαετή λειτουργία της) στη διαδρομή του θα κριθεί αν είχε τα αναγκαία προσόντα για την υψηλή και δύσκολη αποστολή του στα πλαίσια αποκλειστικά και μόνο της επιθεώρησης του από τους ανώτερους του, ένας έλεγχος ευκαιριακός και αναποτελεσματικός, όπως έχει αποδειχτεί στην πράξη.

Το έλλειμμα Δικαιοσύνης συναρτάται άμεσα με την ποιότητα του Έλληνα Δικαστή και για όσο χρονικό διάστημα η Ελληνική Πολιτεία θα διατηρεί το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο επιλογής του Έλληνα Δικαστή, ως ενός υποψηφίου του ΑΣΕΠ, θα διορίζεται δηλαδή μετά από επιτυχείς εξετάσεις για την εισαγωγή του στην Εθνική Σχολή Δικαστών και δεν θα επιλέγεται, θα ελέγχεται για την επιλογή του, η μνημονευτική του μόνο ικανότητα και όχι εκείνα τα στοιχεία που πρέπει να χαρακτηρίζουν την προσωπικότητα του, η υπηρεσιακή του εξέλιξη θα είναι μέλημα αποκλειστικά και μόνον του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, το μέλλον της Ελληνικής Δικαιοσύνης, θα παραμένει, δυσοίωνα και η ψήφιση ενός νεώτερου νόμου για την αποχώρηση Δικαστικών Λειτουργών οποτεδήποτε και αν αυτή ήθελε αποφασισθεί στο μέλλον απλά θα επαναεπιβεβαιώνει μοιρολατρικά τη δεδομένη αποτυχία του συστήματος.

Θεσσαλονίκη, 29-03-2019

Ο Εισηγητής

Ευάγγελος Απ. Γωγάκος
Δικηγόρος (ΑΜΔΣΘ 1265)
Αριστοτέλους 30 ΤΚ 54623
Τηλ: 2310236605 6977232226
Email:gogakosev@gmail.com